

Recherchesamenwerking in de Euregio Maas-Rijn. Knooppunten, knelpunten en kansen
(2013). H. Nelen, M. Peters en M. Vanderhallen (Universiteit Maastricht). Politiekunde 50

Doelstelling

Een beeld schetsen vanuit het perspectief van België, Duitsland en Nederland over de totstandkoming en het verloop van de samenwerking, de houding ten aanzien van dergelijke samenwerkingsverbanden en de vraag hoe een dergelijke samenwerking wordt beleefd.

Hoofdvraag

Hoe ziet de actuele grensoverschrijdende recherche in de Euregio Maas-Rijn eruit in het post-Euregionaal Opsporingsteam (EOT)-tijdperk, welke factoren versterken dan wel verzwakken de grensoverschrijdende samenwerking en in welke richting kan deze evolueren?

Deelvragen:

1. Hoe ziet de grensoverschrijdende politiesamenwerking in rechercheonderzoeken eruit, gezien vanuit Nederland, België en Duitsland?
2. Welke zijn de actuele sterktes en zwaktes van de samenwerking in rechercheonderzoeken?
3. Welke ervaringen dienen te worden meegenomen in het debat over nieuwe ontwikkelingen?

Methoden van onderzoek

- deskresearch: inventarisatie van verschillende grensoverschrijdende opsporingsonderzoeken uit verschillende bronnen zoals persberichten, de databanken EMMI-ESLI van EPICC en LURIC van het IRC-Limburg en dossiers van de Duitse Liaisonofficier
- gestandaardiseerde vragenlijst en interviews
- reconstructie en analyse van de perceptie van opsporingsambtenaren op grensoverschrijdende recherchesamenwerking: focusgroep interviews en casestudies, open interviews

Uitgevoerd in:

Nederland: Regiokorps Limburg-Zuid

België: 38 verschillende lokale politiezones en de vijf gedeconcentreerde federaal gerechtelijke polities (FGP)

Duitsland: Polizeipräsidium Aachen

Samenvatting

Hoewel de landsgrenzen voor de burger steeds meer vervagen, kunnen deze grenzen voor de politie nog steeds een barrière vormen in haar taakuitoefening. Daarom werd dit onderzoek gedaan naar de grensoverschrijdende recherchesamenwerking in de Euregio Maas-Rijn vanuit het perspectief van Duitse, Belgische en Nederlandse rechercheurs en recherchechefs zelf. Voor de periode 2006 tot 2010 wordt hiermee een uniek inzicht verschaft in de totstandkoming en het verloop van deze euregionale samenwerking.

De resultaten laten zien dat er een grote diversiteit aan samenwerkingsverbanden bestaat, die zich in geografische zin concentreren rond vier knooppunten in de Euregio Maas-Rijn, namelijk Eupen, Aachen, Tongeren en Maastricht.

Op individueel niveau is de bereidheid om criminaliteit gezamenlijk te bestrijden groot. Dat wordt niet alleen duidelijk in onderzoeken naar grensoverschrijdende georganiseerde criminaliteit, maar ook in kleine zaken waarbij snel een helpende hand moet worden geboden. De grootste hobbel die moet worden genomen, is van organisatorische aard. Verschillen

tussen organisaties en beleid tussen de drie landen leiden soms tot onbegrip bij de onderzoekers die moeten samenwerken.

De gefragmenteerde opbouw van het politie- en justitieapparaat in België levert bijvoorbeeld problemen op voor de rechersamenwerking over de grens en voor de ontwikkeling en implementatie van nieuwe initiatieven binnen de Euregio. De structuur die in Nederland door middel van prioriteiten, weegploegen en projectmatig werken is aangebracht zorgt ook al jaren voor frustratie in Duitsland en België, omdat het gevoel bestaat dat de Nederlandse recherche onvoldoende capaciteit vrijmaakt voor zaken die in Duitsland en België belangrijk worden geacht.

De onderzoekers adviseren om in de Euregio Maas-Rijn meer in te zoomen op knooppunten van daders, goederen, geld- en informatiestromen. De informatie-uitwisseling en –analyse dienen te worden verbeterd, zodat flexibel en snel kan worden ingespeeld op ontwikkelingen in de criminaliteitssituatie.

Verder wordt aanbevolen om de Euregio Maas-Rijn niet langer als één geografische eenheid aan te merken waarop van bovenaf één beleids- en sturingsmodel kan worden losgelaten. De Euregio is daarvoor te divers. De samenwerking moet dicht bij de basis worden georganiseerd.